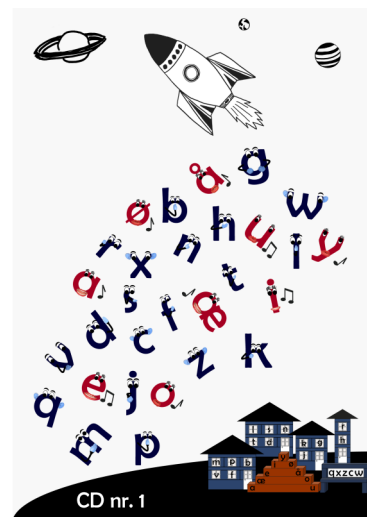

1. lektion

Sang nr. 2 synges.

Samtidig vises samtalebilledet, så eleverne kan se, hvordan bogstaverne kommer til jorden. Det er vigtigt at have fokus på teksten. Denne sang handler om, at der findes røde bogstaver, der kan synge og blå bogstaver, der bevæger sig. De er kommet til jorden og har brug for en god ven. Eleverne får denne vigtige opgave!

Hver elev får deres bogstavmusikant af læreren. Det er vigtigt, at Bogstavmusikantens navn og lyd siges tydeligt og konsonanternes bevægelse vises for eleven, når de får den. Læreren har på forhånd printet og lamineret Bogstavmusikanterne. (De kan printes som pdf-filer under håndfonemer) Læreren har på forhånd valgt, hvem der skal have hvilken Bogstavmusikant. Hvis der er for mange bogstaver, passer læreren f.eks. på bænkefamilien.

Når alle har fået deres bogstavmusikant, går de rundt mellem hinanden og hilser. De stiller sig foran hinanden og holder bogstavet foran sig, mens de siger: "Goddag jeg hedder n og siger n". "Goddag jeg hedder u og siger u". Derefter går de videre og hilser på et nyt bogstav. På den måde får de hørt mange af bogstavernes navne og lyde.

Herefter får de udleveret deres lille pixibog, der på forhånd er udskrevet.

Læreren skriver på tavlen.

Min ven er

Alle skriver det samme i deres pixibog, ved det første billede og slutter sætningen med at skrive det bogstav, de skal være ven med.

(I denne lektion var der pludselig en elev, der tegnede sin Bogstavmusikant bag på forsiden, ved at bruge den som skabelon - en rigtig god idé. Så det fik alle lov til!!!)

Timen slutter med, at dukkerne og pixibøgerne bliver samlet ind af læreren.

2.lektion

Alle elever får deres Bogstavmusikant af læreren. Derefter sætter de sig i en rundkreds. Læreren hjælper, så de sidder familievis (vokalerne, læbefamilien, fortungefamilien, bagtungefamilien, halsfamilien, bænkefamilien).

Sang nr. 4 synges.

Samtidig vises samtalebilledet, så eleverne kan se, at sangen handler om Bogstavmusikanterne, der bor på trappen, i huset (huse) og på bænken.

Læreren har inden timen hentet instrumenter fra musik, så alle børn kan få et instrument. De 9 børn der har vokalerne får køller til xylofon (3 børn kan sagtens være fælles om 1 xylofon) De 5 konsonantfamilier får hver deres rytmeinstrumenter (fx claves, trommer, rasleæg, maracas guiro/"franskbrød"). Instrumenterne udleveres, og sangen synges igen. Denne gang spiller eleverne til det vers, der handler om deres Bogstavmusikant. Målet med at eleverne får forskellige instrumenter er, at de bedre kan huske hvilke bogstaver, der er i samme familie.

Bagefter går de rundt mellem hinanden og hilser. De stiller sig foran hinanden og holder dukkerne foran sig, mens de siger:

"Goddag jeg hedder n og siger *n*"

"Goddag jeg hedder u og siger *u*"

Denne gang bytter de bogstav inden de går videre og hilser på et nyt bogstav.

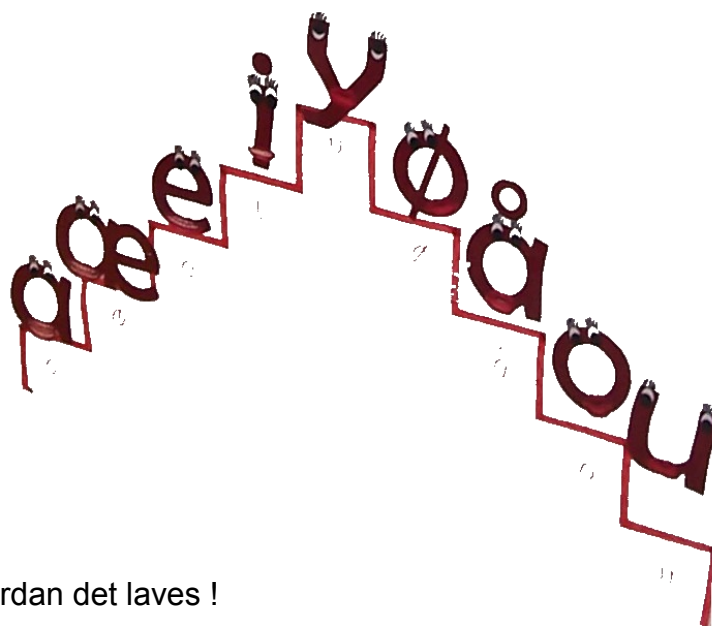
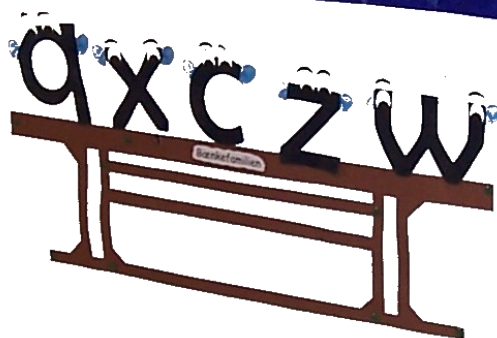
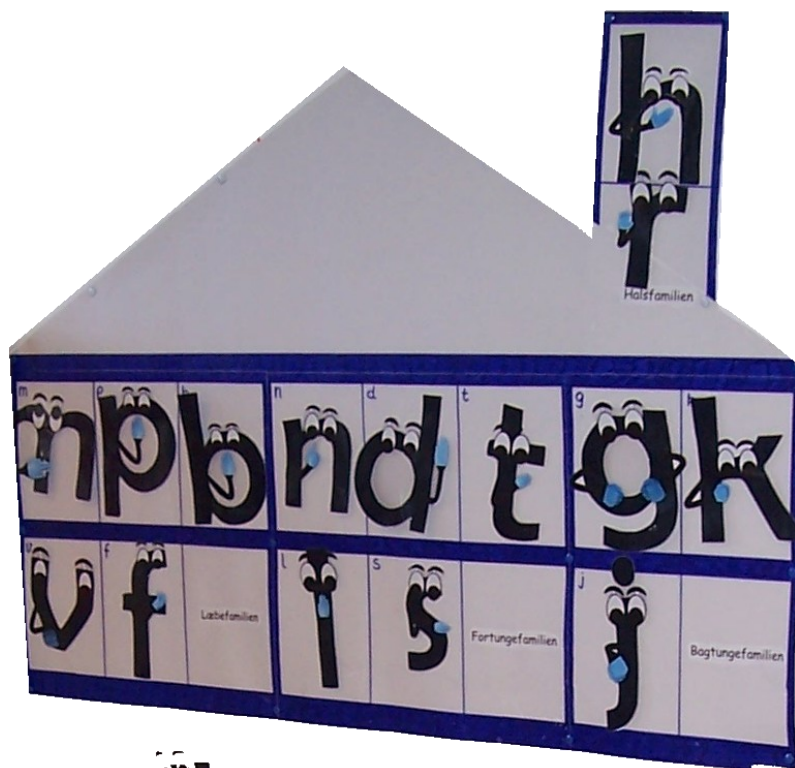
På den måde, skal de lytte og huske flere bogstavers navne og lyde. Efter lidt tid, får de deres egen Bogstavmusikant igen.

Pixibøgerne udleveres og læreren skriver på tavlen.

Jeg spiller

Alle skriver det samme i deres pixibog ved det andet billede. De laver derefter en tegning af det instrument, de spillede på, inden de afleverer Pixibøgerne til læreren

Timen slutter med, at Bogstavmusikanterne "flytter" ind. Læreren har lavet et hus, en trappe og en bænk på væggen. Her bor Bogstavmusikanterne hele året, når de ikke bruges i undervisningen!

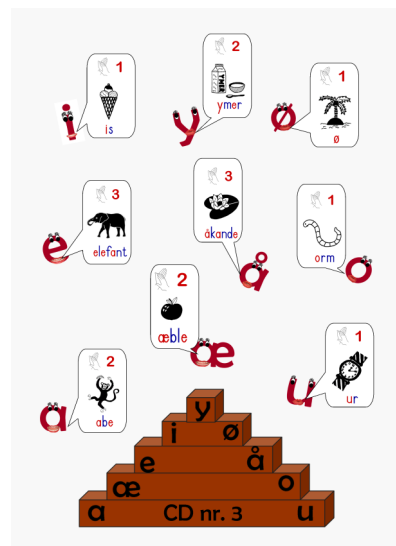
Et eksempel på hvordan det laves !

3.lektion

De elever der har en vokal, henter deres bogstavmusikant fra trappen og stiller op foran tavlen i den rigtige rækkefølge: a, æ, e, i, y, ø, å, o, u.

Sang nr. 6 synges.

Denne sang handler om de ni vokaler, hvor fire har bred mund og fem har rund mund. Mens sangen synges, træder eleven, der har den Bogstavmusikant, der synges om, et skridt frem.

Hørspil nr.7 høres.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at vokalerne yndlingsleg er at klappe stavelser.

De ni elever der har en Bogstavmusikant der er vokal, er i centrum for sprogarbejdet i denne time. De skal på skift finde på et ord, der starter med Bogstavmusikantens lyd. Ordet klappes i fællesskab. Læreren skriver derefter ordet op på tavlen og der prikkes vokaler. Målet er, at eleverne opdager at antallet af klap = antal vokaler!

Bagefter får alle elever et kort fra stavelsspillet, som læreren har printet og klippet ud inden timens start. (findes til gratis download under sprogpil på hjemmesiden)

Eleverne går rundt mellem hinanden. De stiller sig foran hinanden to og to. Den ene siger hvad billedet på hans kort forestiller. Den anden klapper ordet i stavelser. Bagefter er det den anden, der siger hvad billedet på hendes kort forestiller og den første der klapper ordet i stavelser. Når de begge har klappet stavelser, bytter de kort og finder en ny at stille sig foran.

Pixibøgerne udleveres og læreren skriver på tavlen.

Vokaler klapper stavelser

Alle skriver det samme i deres pixibog ved det tredje billede, inden de afleverer Pixibøgerne til læreren.

Timen slutter med, at Bogstavmusikanterne sættes tilbage.

4.lektion

De elever der har læbefamilien, henter deres bogstavmusikant fra huset og stiller op foran tavlen i den rigtige rækkefølge (m,p,b,v,f) .

Sang nr. 8 synges.

Denne sang handler om læbefamilien. Der er fokus på bogstavnavn, bogstavlyd og bevægelse.

Mens sangen synges, træder eleven, der har den Bogstavmusikant, der synges om, et skridt frem.

(Alle konsonanters håndfonemer kan læres af de animerede Bogstavmusikanter på hjemmesiden under håndfonemer)

Hørspillet 9 høres.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at læbefamiliens yndlingsleg er at skelne lyde.

De fem elever der har en Bogstavmusikant i læbefamilien, er i centrum for sprogarbejdet i denne time. De får lov til at vise, hvordan man skelner lyde. Læreren giver dem et billedkort fra skelnespillet. De får et kort ,med et billede, der starter med den lyd, deres Bogstavmusikant har. Læreren har printet og klippet skelnespillet ud inden timens start. (findes til gratis download under sprogspil på hjemmesiden).

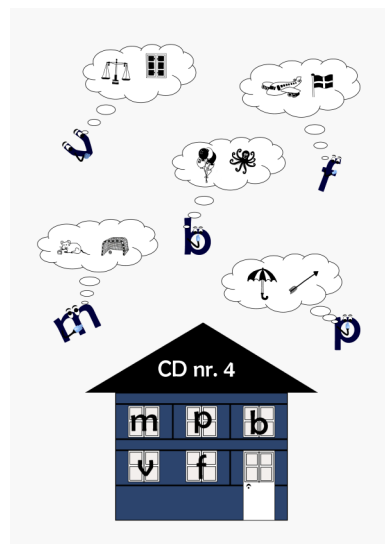
De fem kort der starter med samme lyd, som kortene eleverne har fået af læreren, lægges på gulvet foran dem. De andre elever sidder og kigger på, mens de fem elever, en af gangen, finder det rigtige kort på gulvet.

Bagefter henter alle elever deres Bogstavmusikant og stiller sig i en rundkreds. Læreren giver hver elev et kort med et billede, der starter med den lyd, deres Bogstavmusikant siger. Resten af kortene lægges på gulvet. Eleverne får lov til på skift, at finde kortet med den samme lyd, blandt de kort der ligger på gulvet. Det er en god idé at lade to børn finde kort ad gangen, så legen ikke tager for lang tid.

Bagefter indsamler læreren kortene og pixibøgerne udleveres.

Eleverne tegner to billeder, der starter med samme lyd.

Pixibøgerne afleveres til læreren og Bogstavmusikanterne sættes tilbage.

5.lektion

De elever der har fortungefamilien, henter deres bogstavmusikant fra huset og stiller op foran tavlen i den rigtige rækkefølge (s,n,l,t,d) .

Sang nr. 10 synges.

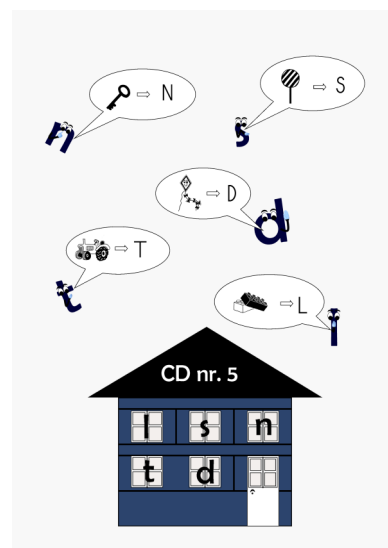
Denne sang handler om fortungefamilien. Der er fokus på bogstavnavn, bogstavlyd og bevægelse. Mens sangen synges, træder eleven, der har den Bogstavmusikant, der synges om, et skridt frem. (Alle konsonanternes håndfonemer kan læres af de animerede Bogstavmusikanter på hjemmesiden under håndfonemer)

Hørspil nr.11 høres.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at fortungefamiliens yndlingsleg er at finde forlyd. De fem elever der har en Bogstavmusikant i fortungefamilien, er i centrum for sprogarbejdet i denne time. De får lov til at vise, hvordan man finder forlyd. Der lægges fem billedkort på gulvet, der starter med de lyde deres Bogstavmusikanter har. Læreren har printet og klippet forlydspillet ud inden timens start. (findes til gratis download under sprogspil på hjemmesiden).

I denne leg må de ikke finde det billede, der starter med den lyd, deres egen Bogstavmusikant har. I stedet skal de på skift tage et kort fra gulvet og give kortet til den kammerat, der har den rette bogstavmusikant. Hvis eleven der er ven med s f.eks. tager kortet med et billede af en nøgle, skal hun give det til ham, der er ven med n. Derefter er det denne elev, der skal finde et kort til en ny kammerat.

Bagefter henter alle elever deres Bogstavmusikant og stiller sig i en rundkreds. Læreren lægger kort på gulvet, så der er et kort til hver elev. Eleverne får lov til på skift, at tage et kort og finde den kammerat, det passer til. Efterhånden som eleverne har fået et kort sætter de sig ned. I denne leg er det også en god idé, at to børn ad gangen finder kort, så legen ikke tager for lang tid. Målet med legen er, at eleverne får et større overblik over hinandens bogstavmusikanter og udvider deres lyd og bogstavkendskab.

6. lektion

De elever der har bagtungefamilien, henter deres bogstavmusikant fra huset og stiller op foran tavlen i den rigtige rækkefølge (k,g,j).

Sang nr. 12 synges.

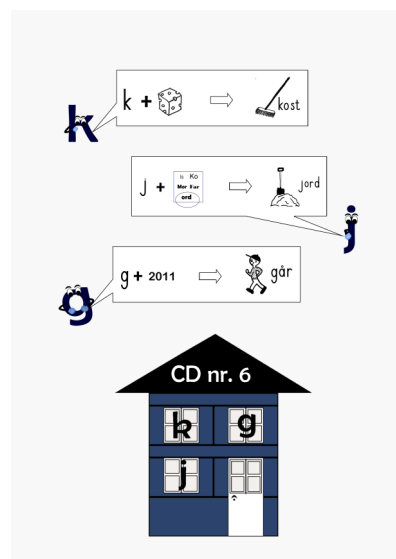
Denne sang handler om bagtungefamilien. Der er fokus på bogstavnavn, bogstavlyd og bevægelse. Mens sangen synges, træder eleven, der har den Bogstavmusikant, der synges om, et skridt frem. (Alle konsonanternes håndfonemer kan læres af de animerede Bogstavmusikanter på hjemmesiden under håndfonemer)

Hørspil nr. 13 høres.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at bagtungefamiliens yndlingsleg er at sætte en forlyd sammen med et ord. De tre elever, der har en Bogstavmusikant i bagtungefamilien, er i centrum for sprogarbejdet i denne time. De får lov til at vise, hvordan en forlyd sammen med et ord danner et nyt ord. Læreren giver dem hver et billedkort fra forlyd-rimdelspillet. Læreren har printet og klippet forlyd-rimdelspillet ud inden timens start. (findes til gratis download under sprogspil på hjemmesiden).

De andre elever sidder og kigger på, mens de tre elever på skift får et bogstav af læreren, der skal sættes sammen med ordet på tegningen på kortet og danne et nyt ord. Denne øvelse er meget svær for en del børn og læreren skal give meget støtte. Der vil være børn, der slet ikke kan høre det nye ord. Det er vigtigt at læreren opmuntrer og siger lyd, ord og nyt ord mange gange. Denne øvelse er vigtig at lære, for senere at kunne sætte lyde sammen og blive læser.

Bagefter stiller alle elever sig op i en rundkreds og får et billedkort af læreren. Denne leg er meget lærerstyret. Eleverne får på skift en forlyd af læreren, der skal sættes sammen med deres ord. Det er vigtigt at vælge nogle forlyde, der sammen med billedkortet giver et ord, eleven kender. Selve processen i at sætte forlyd og ord sammen til et nyt ord er krævende. Derfor er det vigtigt, at det nydannede ord er kendt for eleven.

7.lektion

De elever der har halsfamilien, henter deres bogstavmusikant fra huset og stiller op foran tavlen i den rigtige rækkefølge (r,h).

Sang nr. 14 synges.

Denne sang handler om halsfamilien. Der er fokus på bogstavnavn, bogstavlyd og bevægelse. Mens sangen synges, træder eleven, der har den Bogstavmusikant, der synges om, et skridt frem. (Alle konsonanters håndfonemer kan læres af de animerede Bogstavmusikanter på hjemmesiden under håndfonemer)

Hørspil nr. 15 høres.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at halsfamiliens yndlingsleg er at lære nye ord. De to elever der har en Bogstavmusikant i halsfamilien er i centrum for sprogarbejdet i denne time. De får lov til at vise, hvordan ord hører sammen. Læreren har printet og klippet ordkendespillet ud inden timens start. (findes til gratis download under sprogspil på hjemmesiden).

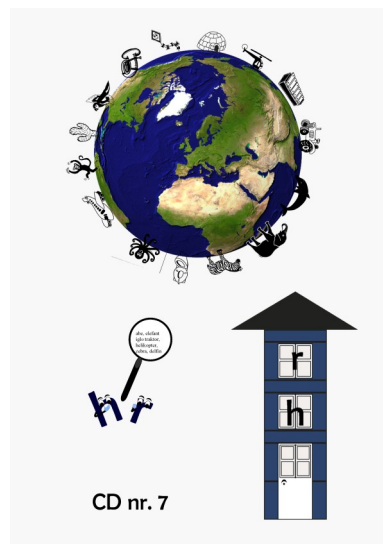
De andre elever sidder og kigger på, mens de to elever på skift finder tre kort der passer sammen fx stol, sofa og bord. Herefter skal overbegrebet findes: møbler. Målet med legen er, at eleverne får udvidet deres ordforråd og får fokus på at ord ofte tilhører en overkategori.

Bagefter henter alle elever deres Bogstavmusikant. Klassen skal nu på opdagelse i forskellige faglokaler på skolen for at finde ord og overbegreber.

Bagefter går alle tilbage og pixibøgerne udleveres. Alle tegner tre ord der passer sammen. Der kan eventuelt hentes hjælp i billederne fra ordkendespillet.

Pixibøgerne afleveres til læreren og Bogstavmusikanterne sættes tilbage.

De forskellige sproglege er samlet i fire brætspil, der kan bruges i det videre sprogarbejde. Spillet kan købes på hjemmesiden og findes under brætspil.

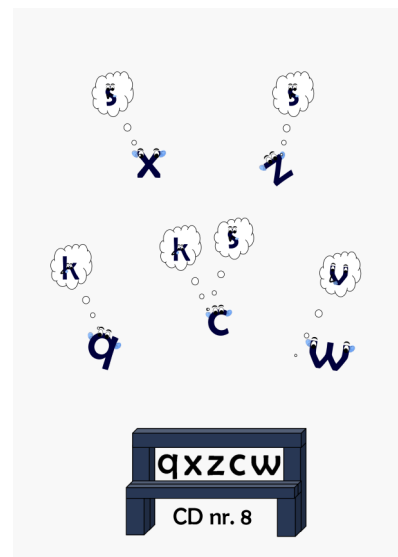

8.lektion

De elever der har bænkefamilien, henter deres bogstavmusikant fra bænken og stiller op foran tavlen i den rigtige rækkefølge (q,x,c,z,w).

Sang nr. 16 synges.

Denne sang handler om bænkefamilien. Der er fokus på bogstavnavn og bogstavlyd, der deles med andre bogstaver. Mens sangen synges, træder eleven, der har den Bogstavmusikant der synges om, et skridt frem. Der vises ikke håndfonemer til disse bogstaver.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at det specielle ved konsonanterne på bænken er, at de har ører i stedet for arme. De er derfor rigtig dygtige til at høre de andre bogstavers lyde.

De fem elever der har en Bogstavmusikant i bænkefamilien, er i centrum for sprogarbejdet i denne time. Da de næste tre sange på Cdén handler om at kunne høre lydene i ord og skrive dem, bruges denne lektion på at lytte til anden lyd i ord.

Billedkort fra de spil der er printet til de andre lektioner bruges. De fem elever trækker på skift et kort fra bunken med billedkort. De skal derefter finde både første og anden lyd i ordet.

Læreren vurderer, om klassen skal fortsætte legen i makkerpar, små grupper eller fælles på klassen.

Efter lidt tid stoppes legen. De fem elever der har en Bogstavmusikant i bænkefamilien er igen i centrum for sprogarbejdet, da de får lov til at vise de andre, hvordan man finder på nye ord.

Læreren giver dem på skift to lyde, som eleverne skal finde et ord ud fra. Det er en fordel at veksle mellem ord der starter med vokal-konsonant, konsonant-vokal og to konsonanter. Vær opmærksom på, at det er lydene der afgør om ordet kan bruges og ikke ordets stavemåde. Ja kan godt blive til *hjerte*.

Herefter udleveres pixibøgerne. Alle skriver to bogstaver og tegner et ord. Læreren kan evt. lave eksempler på tavlen.

Pixibøgerne afleveres til læreren.

9. lektion

Alle elever henter deres Bogstavmusikant.

Sang nr. 18 synges.

Samtidig vises samtalebilledet, så eleverne kan se, at sangen handler om, at konsonanterne tror, at de kan skrive ord med konsonanter.

Derefter gentages legen fra 1. lektion, hvor eleverne går rundt mellem hinanden og hilser, stiller sig foran hinanden og holder Bogstavmusikanterne op foran sig, mens de siger:

"Goddag jeg hedder n og siger n"

"Goddag jeg hedder u og siger u"

De bytter bogstav inden de går videre og hilser på et nyt bogstav.

Eleverne vil opleve, at de kender og kan huske mange flere bogstaver og lyde end første gang.

Bagefter introducerer læreren en opgave, der skal laves videre på i næste lektion. Alle elever får nogle blå stykker papir, hvor de skal skrive de konsonanter, der findes i deres navn.

Bagefter får alle de elever, der har en Bogstavmusikant, der er konsonant, lov til at lægge Bogstavmusikanterne i en rundkreds på gulvet. Alle skal nu lægge deres blå sedler ved den rigtige bogstavmusikant. Når alle sedler er lagt, må eleverne hente deres konsonant / Bogstavmusikant og de blå sedler, der ligger ved siden af.

Læreren skriver derefter alle konsonanter på en planche og spørger hver enkel, hvor mange blå sedler de har. På denne måde, kan eleverne få en fornemmelse for, hvilke konsonanter der bruges mest i klassens navne. Når en elev har svaret, afleveres de blå sedler til læreren og Bogstavmusikanten sættes på plads.

Når alle konsonanterne er sat på plads udleveres pixibøgerne og eleverne skriver deres navn. De bruger en rød farve til at skrive vokalene med og en blå farve til konsonanterne.

Konsonanter
i vores navne

m	4
b	3
p	2
v	1
f	3
s	2
l	3
n	4
t	6
d	2
k	5
g	0
j	0
h	0
r	2
z	0
x	0
c	0
w	2

10. lektion

Alle elever henter deres Bogstavmusikant.

Sang nr. 20 synges.

Samtidig vises samtalebilledet, så eleverne kan se, at sangen handler om, at vokalerne forklarer, at der både skal bruges vokaler og konsonanter i et ord.

Derefter fortsættes legen fra sidste lektion. Denne gang er det røde stykker papir, der dels ud, hvor eleverne skal skrive de vokaler, der findes i deres navn.

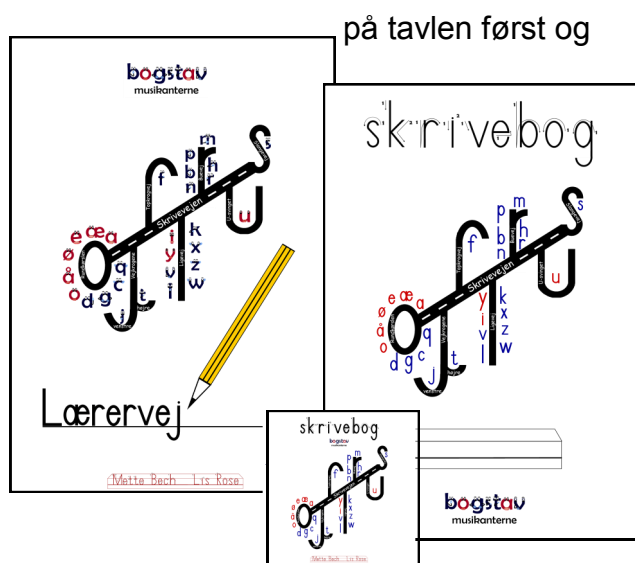
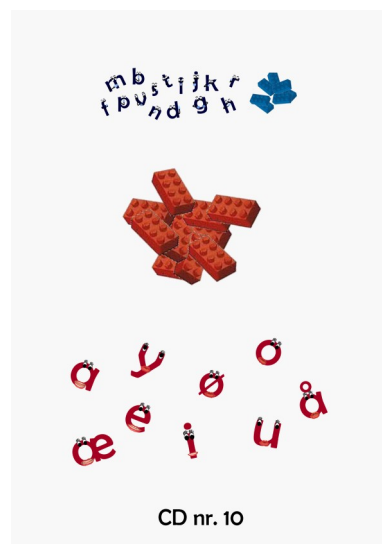
Bagefter får alle de elever, der har en Bogstavmusikant, der er vokal, lov til at hente deres Bogstavmusikant og lægge dem i en rundkreds på gulvet. Alle skal nu lægge deres røde sedler ved den rigtige bogstavmusikant. Når alle sedler er lagt, må eleverne hente deres vokal/Bogstavmusikant og de røde sedler der ligger ved siden af.

Læreren skriver derefter alle vokalerne op på planchen og spørger hver enkel, hvor mange røde sedler de har. Nu får eleverne en fornemmelse af, hvilke vokaler, der bruges mest i klassens navne. Når en elev har svaret, afleveres de røde sedler til læreren. Klassen har nu en oversigt over hvilke bogstaver, der bruges mest i klassens navne.

Herefter udleveres pixibøgerne og eleverne skriver alle de bogstaver, der bliver brugt i klassens navne. De kan evt. bruge en rød farve til at skrive vokalerne med og en blå farve til konsonanterne.

Det kan være en fordel, at læreren skriver viser skrivevejen. På CD-R Skrivevejen, der kan købes på hjemmesiden, findes et godt materiale til at lære eleverne den rigtige skrivevej.

Pixibøgerne afleveres og Bogstavmusikantene sættes på plads.

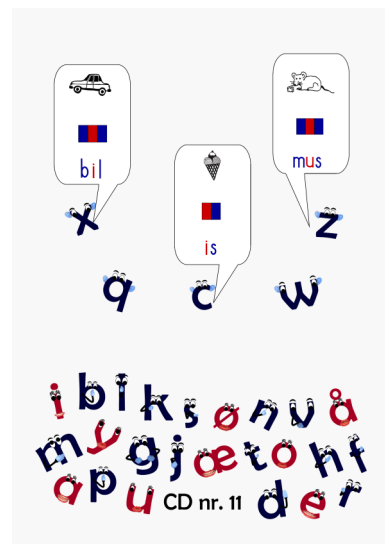
11.lektion

Sang nr. 22 synges.

Sangen handler om, hvordan man skriver og læser.

Hørspil nr. 23 høres.

Herefter vises samtalebilledet og læreren fortæller, at bænkefamiliens yndlingsleg er at sætte lyde sammen til ord. Og at det er ligesom at bygge med legoklodser. Læreren har printet og klippet tæl-lydespillet ud inden timens start. (findes til gratis download under sprogspil på hjemmesiden).

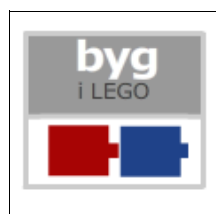

Herefter får alle elever røde og blå legoklodser. De skal bygge deres navne med de rigtige farver. Herefter får de lov til at komme op til tavlen og vise deres "legokombination". Læreren skriver navnene på tavlen, så eleverne ser det skrevne navn og "legokoden" samtidigt. Læreren hjælper med at få koden rigtig, hvis der ikke er valgt det helt rigtige antal klodser eller farverne er byttet om.

Herefter udleveres pixibøgerne og eleverne tegner deres "legokode" og skriver deres navn nedenunder.

Herefter afleveres pixibøgerne.

Denne måde at arbejde med ord er beskrevet meget detaljeret under Byg og stav Niveau 1 på hjemmesiden. Her er en detaljeret beskrivelse af, hvordan der kan arbejdes med lydrette ord og sætninger i slutningen af 0.klasse.

De følgende 4 niveauer henvender sig til 1.-2.klasse, hvor der tages fat på de ord, der ikke er lydrette. Metodikken er til gratis download.

12.lektion

Sang nr. 24 synges.

Sangen handler om, hvordan og hvorfor man læser.

Herefter vises samtalebilledet , hvor to drenge sidder og læser en billedbog sammen med deres Bogstavmusikant.

Alle elever henter deres Bogstavmusikant og sætter sig i en rundkreds. Læreren har taget en billedbog med, der læses højt.

Det er vigtigt, at læreren er meget omhyggelig med at vise eleverne, hvordan man læser, ved at stille spørgsmål til tekst og billeder. På den måde bliver de aktive læsere/lyttere.

Spørgsmål der kan stilles til bogen kunne være:

- Kig på forsiden - hvad bogen handler om?
- Hvem handler bogen om?
- Hvem får et problem?
- Hvordan forsøges problemet løst?
- Hvordan løses det ?
- Hvordan ender bogen?

Bagefter går klassen på biblioteket med deres Bogstavmusikant og låner en billedbog hver. Når de er tilbage i klassen, sætter de sig med Bogstavmusikanten og "læser" billedbogen højt for Bogstavmusikanten. Målet er, at de bliver bevidste om hvordan bøger læses. Samtidig får de sprogliggjort deres oplevelse af bogens billeder og brugt nogle af de strategier, læreren viste under sin oplæsning først i timen.

Herefter udleveres pixibøgerne og eleverne tegner/skriver, hvilken bog de gerne selv ville kunne læse. Målet med lektionen er, at de begynder at se sig selv som læsere.

Der vil blive lagt nogle eksempler ud på hjemmesiden i løbet af 2012, hvor der gives ideer til en genrepædagogisk tilgang til litteraturarbejdet i 0.klasse.

